

BÁCSKAI KÖZÉRDEK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Megjelenik
minden vasárnap

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Egész évre 8 K, félévre 4 K,
negyed évre 2 K
Egyes szám ára 20 fillér

Emlékkövet Borovánszky Gyulának!

Innen onnan 2 esztendeje már, hogy Borovánszky Gyula Kula községnek 5 éven át volt jegyzője, a vármegyei jegyzői egyletnek hosszú időn át volt buzgó főjegyzője, a közügyeknek lelkes és fáradhatatlan harcosa hosszú, kinos betegség után örök álomra hunyta le szemeit. Két esztendeje már annak, hogy a derék, munkás, lelkiismeretes községi jegyző kezéből kiesett a toll, amelyet mindig kiváló szakavatottsággal forgatott; s elnémultak azok az ajkak, a melyek nemes szívének, fenkölt gondolkodásmódjának, tiszta kedélyvilágának oly ékesen szóló tolmácsolói voltak, s a melyekkel nemcsak itt közöttünk, hanem nagyobb körben is mindig csak dicsőséget szereztek Kula községének.

És a kitűnő közigazgatási tisztviselő, a nemes emerbarát még mindig jeltelen sírban nyugszik.

Kő se mutatja helyét.

Bács-Bodrog vármegye jegyzői kara azonban nem felejtkezett meg a szeretett kartársról, aki dísze, büszkesége, s mondhatjuk: egyik legnagyobb jeltetője volt a vármegyei jegyzői egyletnek; s aki egész életében a jegyzői állás erkölcsi színvonalának emelésén,

anyagi javának előmozdításán fáradozott.

Igy, — hogy bokros érdemei közül csak egyet említsünk, — az új vármegyei jegyzői nyugdíjszabályzatot Borovánszky Gyula dolgozta ki és csak az ő vasakarátának, akadályt nem ismerő törekvésének, lankadatlan buzgalmánának tulajdonítható, hogy ez az áldásos intézmény az al- és segédjegyzőkre is kiterjesztette védő szárnyait és azt a vármegye változatlanul jóvá is hagyta.

Ha több érdeme nem is volna, pedig sokat tudnánk még felsorolni, ha elegendő terünk volna; de ez az egy is elegendő arra, hogy kézséggel engedjük Kugler Béla kulai községi jegyző kérelmének, aki ezen ügyben az alábbi levéllel fordult hozzánk és községünk nemesszívűségére apelláljunk, hogy Borovánszky Gyula sírját mielőbb egy díszes, érdemeihez méltó emlékkövel jelölhessük meg.

Az említett levél így szól:

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Bács-Bodrog vármegye jegyzői egylete, Kula község nagyérdemű közönségének bevonásával néh. Borovánszky Gyula volt elődöm sírját, egy maradandó síremléssel óhajtja megörökíteni.

Kartársaim sorában az adakozás már megindult s a jegyzői egylet pénztárnokához szép összeg folyt be ezen síremlékre.

Tekintve azonban, hogy az emelendő sírkőre nem elegendő az eddigelé befolyt összeg, — a jegyzői egylet megbízásából bátor vagyok a nagyérdemű közönség és néh. Borovánszky Gyula nagyrabecsuült barátjaihoz oly kérelemmel fordulni, kegyeskednének az emelendő síremlék költségeihez hozzájárulni és a reá szánandó összeget e hó végéig Berkovits Márk helybeli könyvnyomda tulajdonoshoz juttatni, ki az összeget hírlapilag nyugtatni és rendeltetési helyére juttatni fogja.

Kérésem ismétlésével maradtam

Kula, 1908. febr. 19.

kiváló tisztelettel

Kugler Béla, jegyző.

A legkisebb adományt is köszönettel fogad és juttat rendelkezési helyére
a szerkesztőség.

Céltudatosan szervezkedjünk

Irta Versényi Elemér

A „Törekvés“ 9-ik számában megjelent interviewnek engedve bátor vagyok szerény véleményemet, a községi tisztviselők helyes irányban való szervezkedésére nézve kifejezésre juttatni.

Most midőn a legkritikusabb helyzetben van a községi tisztviselői szövetség, nem idézem vissza irodalmi műveimben megjelent

TÁRCA.

Az első parádé

Irta Sáska József

Nagy a kavarodás, a felfordulás a kaszárnyában. Nekigyürkőzve tisztogatják ruháikat, felszereléseiket a legények. Készülődnek az eskütételre: az első nagy parádéra.

Fontos időpont ez a regruta életében. Olyan fontos mint a gyerek életében a keresztelés, mert csak az eskütétel után viselheti teljes joggal a katonanevet.

Eddig is katona volt ugyan, de senki se tartotta komolyan annak. Se őrmester úr Solyom, se az öreg legények, sőt még a vén Áron se, aki a kázinban méri a bornak, sörnek, vagy pálinkának keresztelt lőrét.

E parádétól fogva azonban már katonának tekintik mindenki, még az öreg legények is. Kománzi ezért ezentul se merjen velük, mert megtanítják becsületre az öreg vitézek.

Mi a katonai parádé?

Ezt nem lehet csak úgy könnyen megmagyarázni. Szemképrázta szép látványosság a bémészködő civilnek, sok baj, sok vesződés a katonának.

Mert a nagy parádéra nem lehet csak úgy hamarosan elkészülődni, kefélni, pucolni kell: különben hiányosságot szenved a parádé.

Ember, fegyver, felszerelés: tündököljön a tisztaságtól. Minden egyes ruha és fegyverdarabra jól vigyázzon a regruta. Különösen vigyázzon a bakancsra. Megnézze, benne van-e a talpában mind a negyvenhat darab

szeg, s erősen áll-e sarkára verve a patkó, mert ha csak negyvenöt darab szeg van a bakancstalpban: már hiányosságot szenved a parádé. Kapitány úr Komorovcsák pedig olyan zenebonát csinál miatta, a miatt az egy szög miatt, mintha gyilkos merényletet követne el a legény ellene.

Ez az első a mire jól vigyázzon a regruta. A másik pedig az, hogy jól tündököljön az a komisz bakancs, hogy őrmester úr Solyom okvetlen meglássa a saját becses képmását benne, mikor vizitre áll elébe a legény. Mert ha bajuszát nem tudja kipödrölni a bakancs fényében: akkor fél pipa dohányt sem ér az egész munkája. Kezdheti előlről a pucolást s pucolhat rajta roskadásig.

A fegyver, derékszíj, csákórózsa, a gombok a waffenrokkon: mind csillogjanak, villogjanak. Egy mákszemnyi rozsdá, egy parányi makula ne legyen egyen se. Ugy ragyogjon minden, hogy elmosolyodjék örömeiben a nap, ha a katonára rátekin. És elmosolyodjék Komorovcsák kapitány, ha végig tekint parádében álló századán.

És tisztaságtól ragyogjon a legény is. Jól megborotválkozzék, nehogy egy szőrszál az állán rontsa a parádé pompáját. Bajuszát kikenje, kipödröjje hegyesre, keményre, mint a bikaszarva.

Igy kívánja ezt Komorovcsák kapitány.

De mit csináljon akkor, ha nincs bajusza?

Szereznie kell a föld alól is. Mert Komorovcsák kapitány az semmi áron el nem tűri, hogy bajusztalan legény éktelenkedjék az ő századánál.

Szerez is bajuszt hamar a regruta. A mit a természet nem adott meg neki, megadja

valamelyik öreg katona. Csinál az kőből, szurokból, subickból olyan bajuszt, hogy büszkén hordaná nem egy fővárosigavalléris.

De meg is kell ám nézni a magyar katonát, mikor a parádé reggelén kiesiszolva, kifényesítve haptákba vágja magát. Nincs annak párja sehol a kerek világon. Az egész nap mosolyogva hinté rá sugarait az égből s ezüst fényben villogtatja, csillogtatja gombjait, fegyvereit.

Felderül még Komorovcsák kapitány sötét arca is, ha végig tekint parádében álló századán. Nem is szólna most egy rossz szót a világerő sem. Büszkén tekint rájuk és így biztatja őket:

— Vigyázzatok fiaim. Mutassátok meg, hogy magyarok vagytok!

A legények azt meg is mutatják. Hajszálnyi hiba nélkül csinálják végig az egész parádét. Már csak a diszfelvonulás van hátra, de az a parádé legfontosabb aktsa.

Megperdül a dob, megszólal az ezred bandája. Lelkesítő magyar dalt játszik. Ahány regruta van: mind elfelejti egyszerre minden bánatát, szomorúságát. Megdobban a szíve, megpezdül a vére, megvillan a szeme. Most látja, érzi: milyen szép, milyen gyönyörűsége a katonaelet.

Nem kell már biztatni, hogy huzza ki karógyenesre magát, hogy vigyázzon a lépésére. Megteszi magától is.

Zenezóra, nótaszóra daliás lesz a tartása a magyar legénynek, hogy gyönyörűség ránézni. Hej, ha most látná jó apja, jó anyja, szép szeretője: telesírná babos keszkenőjét örömeiben. És úgy eljárja még a parádé-

gondolataimat, letérek az idealizmus útjáról azzal a céllal, hogy talán így könnyebben elérjem, a realizmusnak azt a magaslatát melynek révén számlomra méltó ügyünk egy egészségesebb apozícióval előre haladhatna.

Egy évek hosszú sorozatán figyelembe nem vett testület tagjai között akadtak hősök, kik felrázták álmaikból a függetlenségi eszmék diadalrajtása napján, a nemzeti ellenállás idején, őshelyükön vitézül harcoló községi tisztviselőket. A harci riadóra felbredtek jobb megélhetés után vágyódva hazánk községi tisztviselői-életjelt adva magukról Ujpesten népes értekezleten kijelentették, hogy egy teljesen külön álló testületben szervezkedve óhajtják jogos kívánalmaikat érvényesíteni.

Ezen a gyűlésen oly erős hangulat uralkodott az önálló szövetség mellett s oly hamar szerveztetett az meg, hogy sem, a szerencsésebb kezű vezetők megválasztása sem pedig egy már meglévő életképes egyesülettel való társulás tekintetében vitát provokálni képtelenség volt.

Ha már eszett az a gondolat, hogy a községi alkalmazottak, a jegyzők egyesületében képtelenek jogos érdekeiket megvédeni, keresni kellett volna valamely oly megoldási módot, melynek segítségével, a községi tisztviselők vezérei, a szervezés nehéz munkájától s a kételkedők, rágalmazók, vádlók undok seregével vésztojósó rosszakaratától meg lettek volna kímélhetőek.

A községi tisztviselők az országos tisztviselői szövetségbe kellett volna, hogy belépjenek. Ennek a tisztviselői szövetségnek magas rangú tisztviselői a vezetői, tagjai, kik meghallva jajgatásainkat legalább, a legegyszerűbb dolgainkon — mert hiszen mi ezen kell hogy megkezdjük sérelmeink orvoslását — mielőbb segíthettek volna.

Ezen egyesület titkára Dános Árpád hoztam intézett levelében azt írja, hogy Ők ismerik, a községi tisztviselők nyomorúságos helyzetét s belépés esetén szívesen küzdenek azok megszüntetése érdekében. Én ezt a kongresszuson elő akartam adni, de az önálló szövetség iránt való nagy lelkesedés pillanatában zátonyra jutott, a célszerűség útja felé törekvő sajkám.

Rabszolgaságot élő testületünk ragaszkodott saját fájához s ez volt az oka annak, hogy az önálló szövetség keretében nem tudott boldogulni. Ragaszkodott saját vezéréihez, kik bár, a legnagyobb tudásukat anyagi áldozatokkal vitték a harcmezőre, a nagy közvélemény előtt, Ők nem mint neves vezérek, hanem mint egyszerű katonák

tűntek el. Eltűntek mintha nem is lettek volna s a méla közöny, a feledés fátylát borította rájuk . . .

Szerencsétlen gondolat volt az elnöki tisztelet saját karunk tagjára bízni. Ha a vármegyei tisztviselők egy európai hírű politikust Dr. Vekerle Sándort hívták meg az elnöki emelvényre, miért nem hívhattunk volna meg mi is egy ehhez hasonló politikust szövetségünk élére?

Ha a vezetők nevei előre nem lettek volna kiszemelve s ha az elnöki tisztség betöltése közül helyes irányban fejlődő vita vette volna kezdetét, már akkor elnökül ajánlani akartam Gróf Batthyány Tivadar országos hírnevű tevékeny országos képviselőt. Ez a nemeslelkű s a nagy eszmények iránt lelkesülő főúr, fényes politikai multjánál fogva megvalósította volna szövetségünk szerény, törekvéseit.

Az alapszabály visszavonásával s az elnökválasztással újabb szövetségre került szervezkedésünk.

Kétféle szervezkedésről lehetne szó. A régiről céltudatos elnökválasztással, vagy az országos tisztviselői szövetségbe való tömörülésről. Mind kettő helyes. Ha a régivel maradtok, válasszatok meg Gróf Batthyány Tivadar urat elnökül. A függetlenségi eszmék eme lánglelkű harcosa izzó honszerelmével fellelkesíti s a haladás biztos útjára vezérel benneteket.

HIREK

— **Meghívó.** A kulai dalárda 1908 márc. 2-án (húshagyó hétfőn) saját pénztára javára a polg. olvasóegylet (Elefánt sz.) helyiségeiben álarcos, jelmezes, bohókás farsangi estélyét rendez, melyre t. c. (és b. családját) tisztelettel meghívja. Kezdeté este fél 9 órakor. Beléptidő személyenként 2 K. Felülvezetéseket köszönettel fogadunk és hirlapban nyugtázzunk. Az álarcban megjelenők kényelmére jegyek előre válthatók Halász Mihály úrnál a dalárda pénztárnokánál. Felkérjük a t. hölgyeket és urakat, hogy minél számokban álarcban s jelmezben megjelenni szíveskedjenek.

— **Színészet Kulán.** Nem fogyunk ki a szórakozásból. A zajos farsangot nem a csöndes hőjt, hanem a kellemes színiévad fogja fölvaltani Kulán. Kellemes, — mondjuk, — mert Molnár Gyula színtársulata, mely immár 5 hét óta gyönyörködteti Óbecse műértő közönségét a legszebb és legváltozatosabb előadásával, — mint az ottani laptársunk írja, — igen jól szervezett, kitűnő erővel rendelkező társulat, mely a

vidék nagyobb színpadjain is derekasan megállja helyét. A társulat a színműirodalom legújabb termékeit tartja műsoron és különösen nagy sikerrel kultiválja az operettek. Sajnáljuk, hogy a társulat teljes névsorát nem közölhetjük, minthogy azt hozánk nem juttatták el, de azt hisszük, hogy nemsokára lesz alkalmunk mindegyikről külön-külön is e helyütt megemlékezni. Hír szerint márc. 5-én kezdi meg itteni szereplését. A bérletek gyűjtése iránt már megtették a szükséges intézkedéseket.

— **Meghívó.** A kulai ipartestület március 1-én farsang vasárnapján a színműirodalom legújabb termékeit tartja műsoron és saját könyvtára javára a Rockenstein-féle „Hungaria“ vendéglőben jótékony célu táncmulatságot rendez.

— **Sorozás.** Kulán a f. é. fősorozás márc. 18, 19, 20, 21 és 23-án tartatik meg és pedig községenként a következő sorrendben 18-án Kula, 19-én Cservenka és Torzsa, 20-án Ujverbász és Óverbász, 21-én Kuczora, Kiskér és Veprőd, 23-án Bácskeresztur.

— **Vármegyei közgyűlés.** Bács-Bodrog vmegye törvényhatósági bizottsága f. hó 25-én a vármegye székháza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart.

— **Áthelyezés.** Fernbach Károly főispán d. Ritter Gyula tb. főszolgabíró Ujvidékről Zentára és Hoffmann Sebestyén közig. gyakornok, tb. szolgabíró Zentáról Ujvidékre helyezte át.

— **Házassági értesítés:** Bosnyák János és neje Csuhás Mária örömmel tudatják, hogy Erzsike leányukat február 27-én d. e. 1/2 11 órakor vezeti oltárhoz a bezdáni rk. templomban, nemes-podhragyi dr. Kozics Zoltán köz- és váltó-ügyvéd Kiskunhalasról.

— **A Paripási Casinó** Ivencz Ferenc községi orvos, — 50 éves orvosi működésének alkalmából, — febr. 26-án este 7 órakor a Casinó helyiségében társas vacsorát rendez, melyhez fentnevezett tisztelői és barátai ezennel meghívotnak. Névreszölő meghívók nem küldetnek szét. Egy teríték ára 1-60 K. Előjegyzéseket a Casinó elnöksége szívesen eszközöl illetve elfogad.

— **Az uj- és óverbászi Szabad Liceum** rendező bizottsága e hó 22-én az óverbászi „Haladókör“-ben vetítő képekkel kísért tudományos előadást tartott.

— **A kulai szerb ifjuság** ma vasárnap este 7 órakor a Hokstok szállodában táncvigalmat rendez.

— **A topolyai polg. olvasóegylet** március 1-én Pataky József vendéglőjében zártkörű táncvigalmat rendez.

marsot is, hogy ámulatába nyitva marad a szája valamennyi német generálisnak.

Nagyra is van századával Komorovcsák kapitány. Oda nem adná egy egész armádia csehért, tótért, vagy németért.

Meg is dicséri fiait egymás után többször. Meg is mutatja, hogy szereti őket. Délutánra szabadságot ad nekik, csapra ütött egy-két hordó bort: hadd örüljenek ők is a parádé sikerén.

Igy szokik hozzá a regruta a katonacélethez. Pompájáért, ragyogásáért meg is szereti. De akármennyire szereti is: nem szolgál az tovább három esztendőnél. Hiába tartja vissza szép szóval, csábító ígérettel Komorovcsák kapitány. Nem rusznyák ő, sem nem tót, vagy más eifajta náció: nem kell neki három esztendőn túl a komisz kenyér. Van önéki hazája, otthona, otthonában kedvesei: nem hagyja el azokat a világ minden kincseért sem.

Nagynéha marad csak vissza, nagy rábeszélés után egy-kettő. Ez is olyan, hogy nincs otthon hová lennie. Se anyja, se apja, se jóbarátai. De még az ilyen se marad szívesen. És ha már ott is maradt: akkor is alig várja, hogy szabadulhasson.

Igy maradt ott valamikor régen őrmester úr Solyom is.

Nagy ígéretre, csábító ajánlatra. Nagy úrrá teszik, ha leszolgált tizenhat esztendőt. Kinevezik valamelyik ministeriumba. Hogy minek nevezik ki?

Azt akkor nem kérdezte. Hej, ha tudta volna, hogy csak portásnak, de hogy szolgálta volna le a tizenhat esztendőt!

Most már csak két esztendeje van hátra

s titokban bizony a regruta se számolja többször a napokat, hogy mikor jő már a szabadulás órája, mint őrmester úr Solyom, a kemény vitéz.

A parádésnapon azonban elmulik a regruta öröme is. Holnap már feledve van a tegnapi dicsőség. Tovább kell gyakorolni az állást, járást, a fegyverfogásokat. Éppen úgy mint azelőtt. Csakhogy őrmester úr Solyom most még mérgeesebb, még zsémbesebb.

De hiába káromolja, hiába szidja már a regrutát. Kezdi már az kiismerni a katonacéleket. Úgy tesz, mint az öregek: nem látja őrmester úr Solyom mérgeledését, nem hallja kifakadásait. Ha hallja: akkor se törődik vele.

Legfeljebb magában káromkodik. Mert a káromkodást leghamarabb megtanulja. Nem is csoda, ha megtanulja, hisz kora reggeltől késő estélig egyebet sem hall.

De bizony hall prédikációt is.

Minden második vasárnap elvezeti őket a hadnagy úr a templomba. Az ezred papja ott rendszerint megmagyarázza, micsoda csunya bűn a káromkodás és beszédjének meg is van az a hatása, hogy ott nem káromkodnak. Alig érnek azonban haza a kaszárnyába, elfelednek papot, prédikációt és ugyancsak.

Egyik úgy, mint a másik.

Egy ember volt csak a századnál aki nem káromkodott. Ez is baptista volt.

Jámbor tekintetű, alacsony termetű legény. D. Kiss János a becsületes neve. Hiába szidták, csépelelték napkelte napnyugtáig: sohasse zugolódott. Szitokra nem nyílt ki a szája soha. Olyan türelemmel viselte sorsát,

mint valamikor Jób a megpróbáltatásokat. El is nevezték apostolnak a többi katonák.

Gonosz tévelygőknek tartotta a többieket s azt hitte, neki szent kötelessége a jó utra téríteni őket. Nagy hitbuzgóságában meg is próbálta, de nem tudott jó utra téríteni egyet se. Kinevezték, bolondnak tartották.

D. Kiss János apostoli működéséről valahogyan tudomást szerzett Komorovcsák kapitány. Azon, hogy napjába ötször-hatszor imádkozott: nem csodálkozott. De azt, hogy sehase káromkodik, sohase zugolódik: nem tudta elképzelni.

Ilyen bolond ember még nem volt a századnál.

Egy reggel maga elé parancsolta a baptistát. Tetőtől talpig végignézte, aztán rátámadt:

— Hallom, hogy te valami új vallás számára korteskedsz a századnál! Igaz ez?

— Én csak az teszem, kapitány urnak alásan jelentem, amivel tartozom az Urnak. Mert megvagyom írva, hogy elmenvén tanítsatok meg minden népeket . . .

Komorovcsák kapitány mérgesen közbevágot:

— Hallgass! Én pedig, a kapitány ur, azt parancsolom neked, hogy itt semmiféle vallás számára ne korteskedj! Értetted?

— Igenis értettem. Csakhogy ezt nem az Ur, hanem a sátán mondja a kapitány urnak.

Komorovcsák kapitány megcsörrentette kardját s gunyosan így válaszolt a jámbor legénynek:

— Nohát akkor azt is parancsolja, hogy téged vasba veresselek, kiköttesselek!

Ettől se ijedt meg a baptista. Egész gyönyörűséggel mondotta:

— **Vizsgálat egy ujság ellen.** A Cservenkán megjelenő német ujság üzelmeire végre a királyi ügyészség is figyelmes lett s hivatalból vizsgálatot rendelt el annak szerkesztője ellen a magyarság elleni pizkolódások miatt.

— **Eljegyzés.** Kullmann Frigyes bulkeszi irnok eljegyezte Neu Fülöp leányát, Teruskát, Torzsán.

— **Esküvő.** Schneider György szabó Budapestről február 24-én d. u. vezeti oltárhoz Kempel Berta kisasszonyt Kulán.

— **Kórház építése Hódságon.** Hódság község közönsége Bobula János budapesti műépítész tervei szerint kórházat épített a melynek föld, kőműves, elhelyező, kőfaragó, vas, ács, cserépfedő, bádogos, asztalos, lakatos, mázoló és üveges munkáira március 23-án megtartják a versenytárgyalást.

— **A tanonciskolák reformja.** A kereskedelemügyi miniszter a napokban közzé tette az új ipartörvény egyik nagy komplexumát, amelyben a tanonciskolákra nézve is igen praktikus és üdvös intézkedések foglaltatnak. Az új törvényjavaslat 233-240 §§-ai a tanoncoktatásra vonatkozólag a következő újításokat tartalmazza: ezen túl nemcsak az iparos- és kereskedő tanoncok, hanem az iskolaköteles, fiatal gyári munkások, a leánytanoncok és gyári munkásleányok is kötelesek lesznek iskolába járni. A községek iskolaállítási kötelezettsége (ahol legalább 50 tanonc van) a jövőben is fennmarad azzal a módosítással, hogy a tanonciskolák fenntartására a község az eddig 2% helyett 3% pótdadót vehet ki. A beiratási és tandíjak teljesen megszűnnek, az iskolázás tehát teljesen ingyenes lesz; azonban a tanoncokat az összes tanszerekkel, könyvekkel és taneszközökkel az iskola tartozik ellátni, amiknek tényleges árát azonban a munkaadók tartoznak megtéríteni. Lényeges intézkedés az is, hogy az iskolázás este 7 órától nem terjedhet és hogy vasárnap d. e. 12-ig kell bevégezni a tanítást, hogy így a vasárnap délután teljesen szabad legyen. Határozottan kimondja az új törvénytervezet, hogy ezen túl inassá csak az lehet, aki előiskolázottsággal bír, legénnyé pedig csak az fog avattatni, aki műhelybeli gyakorlottságáról vizsgálatot áll ki és aki egyidejűleg azt is igazolni tudja, hogy a tanonciskolát legalább elégséges eredménnyel elvégezte. Mindezen intézkedésekkel a tanonciskolai tanítók régi kívánságai teljesülnek és hisszük, hogy azoknak életbeléptetése nagyban hozzá fog járulni a magyar iparososztály szellemi nivójának emeléséhez.

— **Boldogok, akik háborúságot szenvednek az igazságért, mert azoké a menyeknek országa!** Örömmel türom a megpróbáltatást, melyet rám küld az Ur; aki felségíti a nyomorultakat és a gonoszokat megalázza.

Komorovcsák elképedt ezen a beszéden. Mérgelődjön-e, nevéssen-e: nem tudta hamarjában. A baptistát tüstént elkergette színe elől. Aztán megcsavarta bajuszának a föld felé lógó ágát s tovább töprengett:

— Mit csináljon ezzel a bolond emberrel? Vasba veresse, kiköttesse? Vagy pedig ügyet se vessen rá s várjon addig, míg elhagyja csodálatos béketüresé? Mert, hogy egyszer elhagyja, abban Komorovcsák kapitány egészen bizonyos volt. A baptista is csak ember, nincs neki sem birkatürelme.

Ez utóbbira határozta el magát. Magához intette örmester ur Solyomot, s minden indulatoskodás nélkül csak ennyit mondott neki:

— Örmester, ez a D. Kiss János nagyon veszedelmes ember. Jól vigyázzon rá, hogy mentül előbb kigyógyuljon a bajából.

Tudta ezt már a vén örmester, mit jelent az, hogy jól vigyázzon a legényre. És a parancs intenciójához képest cselekedett. Meghagyta a századnál mindenkinek, hogy kimélne ne merjék a baptistát.

A megpróbáltatás nehéz napjai következtek az apostolra. Ha jobbra fordult, ha balra fordult, mindig lába alatt volt valamelyiknek. Néhány öreg ördög folytonosan körülötte settenkedett s örökösen gyalázta.

Erdős hite, erős lelke volt a baptistának. Csodálatos nyugalommal türt és eszébe sem jutott a zugolódás.

— **Meghívó.** Hardi István február 29-én a bácskereszturi nagyvendéglő összes termeiben polgári táncvigalmat rendez.

— **A gyermek számárhurutos.** Ne késsen tehát megkérdezni az orvostól, hogy mit tart a „Sirolin-Roche“ nevű szerről. Számtalan orvosi vizsgálat eredményeként megállapított, hogy számárhurutos gyógyításául semmiféle más szer nem állja ki a versenyt a „Sirolin-Roche“-al. A köhögést szünteti és gyorsan egészben elmúlik. A gyógyszerárakban kapható „Sirolin-Roche“ teljesen ártalmatlan, nem izgat és a gyermekek kellemes jó íze miatt szívesen veszik.

— **Buziásfürdő** új tulajdonosa, Muschong Jakab, modern berendezésű szénsavműveket állított fel, melyek rendeltetése a buziásfürdői világhírű szénsavforrásokat kiaknázni és természetes folyékony szénsavat szállítani mindennemű ipari célokra. Miután ezen szénsavművek kartellen kívül vannak, bizonyos, hogy mindenki igyekezni fog természetes, vegyileg legtisztább folyékony szénsavat beszerezni és későbbi szükségleteinek céljaira is biztosítani s így nem lehetetlen, hogy a vállalat nagyszabású berendezése dacára, később érkezett megrendeléseket nem lesz képes eszközölni.

— **Lichtmann és Kóbrák-féle cipők** nagy választékban, Kardos J-nél Kulán.

— **Schmidt Ferenc szabó,** Kula Ferenc József tér, készíti a legdivatosabb öltönyöket a legolcsóbb árban.

Gabona árak: Budapesten:

Buza áprilisra	—	—	11.50
Zab	—	—	7.75
Tengeri májusra	—	—	6.58

Kulán:

Buza	—	—	10.50
Zab	—	—	6.75
Tengeri	—	—	5.70

≡ 150 holdas birtok

Halas közelében, szép villával, gazdasági épülettel, 20 hold elsőrendű szőlőteleppel, gyümölcsösrel szántó és legelővel kedvező fizetési feltételek mellett eladó. Tejgazdaságra kiválóan alkalmas. Bővebb felvilágosítást ad

Dr. Vaály Emil ügyvéd
Halason

1-3

SZŐLŐ-ELADÁS

755 □-öl, 11 éves, tiszta fajszőlővel egészen beültetett kulai szőlő kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Bővebb értesítést ad

Andráská Mátyás
kőrallatorvos Kula.

2-3

Ezzel felelt a gyalázkodóknak:

— Az én paizsom az Ur, aki megszedi az igazakat, s pokolba veti a gonoszokat. A század ördögeit bántotta a baptista angyali türelme.

Hát kifog rajtunk ez a bibliás legény? No majd elválik, van-e határa a béketüresnek.

Pokoli tervet eszeltek ki. Este kilesték, mikor száll állom D. Kiss János szemére. Mikor odaszállott, elővettek egy kis papírost s nagy óvatossággal az alvó baptista lábujjai közé dugták. Azután a papírost meggyújtották.

A láng kegyetlenül égette D. Kiss János lábát, mert ordítva kiugrott az ágyából, és gyorsan mint a puska lövés. Kikapta ujai közül az égő papírost s a barbár tréfán felháborodva, kegyetlen káromkodásra fakadt.

Nem csoda. Ilyen tréfától ördöggé váltak volna a szentek is. D. Kiss János pedig még nem volt szent csak egyszerű baptista.

Nagy volt ezen a gaudium a századnál. A szakaszvezető reggel mindjárt jelentette örmester ur Solyomnak, hogy káromkodik már a baptista.

Mit csináltak neki? Kérdezte a szakaszvezetőt.

— Semmit örmester ur, csak egy kis csillagot rugattunk vele.

Igy lett tévelygővé D. Kiss János is, a baptista. Tévelygővé tette a csillagrugatás.

De meg is bosszulta magát a legényeken.

Hat hónap múlva fraiter, tíz hónap múlva káplár lett belőle, s olyan kegyetlenül öszszeteremtette naponként a közlegények valamennyi szentjét, mintha sohase lett volna baptista.

Üzlet- és ház-eladás.

A Széchenyi István-uton (vasuti utca) levő, 730 számú házam a benne levő vegyes kereskedéssel együtt, melyet már 25 év óta magam vezetek, más vállalkozás miatt teljes berendezéssel és árukészlettel együtt szabad kézből eladó. Az üzletkiszáradással és pálinkaméresi joggal van felruházva.

Bővebb értesítést ad

Reissmann M. tulajdonos
Kulán

1-3

742 sz. 908

Pályázati hirdetmény.

Az újvidéki járáshoz tartozó *Ókér* községben elhalálozás folytán üresedésbe jött

községi jegyzői állásra

pályázatot hirdetek és felhívom az állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. évi március 10-ig** nyujtsák be.

Az állás javadalmazása:

1. Kézpénzben 1167.80 K.

2. 6 öl kemény tűzifa.

3. Természetbeni lakás és 1439 □-ölnyi udvar és kert haszonélvezete.

4. 43 hold 449 □-ölnyi egy tagban levő szántóföld haszonélvezete, mely ingatlan adóját a község fizeti.

5. A magán munkálatokért szabályrendeletileg megállapított díjak.

Újvidék, 1908 febr. 20.

Nikolits főszolgabíró

389 sz. 1908.

Pályázati hirdetmény.

Csátalja községben 600 K évi fizetéssel javadalmazott *irnok végrehajtói* állás üresedésbe jöven, ezen állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom pályázni óhajtókat hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. é. március 10-ig** annál is inkább nyujtsák be, mert később benyújtandó kérvények tekintetbe nem vétetnek.

Baja, 1908. február 10.

Mentényi Sándor

1-3

784 sz. 1908.

Pályázati hirdetmény.

A kulai járáshoz tartozó Bácskeresztur községben lemondás folytán üresedésbe jött és 610 K évi fizetéssel javadalmazott *irnok-végrehajtói* állásra pályázatot hirdetek s felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyó évi márc. 1-éig** hivatalomnál nyujtsák be.

A szláv nyelv tudása megkívántatik. Kula, 1908. február 10.

2 *Sztrilich főszolgabíró*

587 sz. 1908

Pályázati hirdetmény.

Kulai járáshoz tartozó Bácskeresztur községben üresedésbe jött 720 K évi fizetéssel javadalmazott községi *irnoki* állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket hozzám **f. é. márc. 15-ig** terjesszék be.

Kula, 1908. február 20.

1-2 *Sztrilich, főszolgabíró.*

SÁRCIPŐK — HÓCIPŐK

férfi-, női- és gyermek számokban, elsőrangú minőségben — kaphatók: Ifj. Kovács Sándor, uri-, női-, gyermekcipész és bőrkereskedőnél KULÁN

Arverési hirdetmény

Kula község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy az évenként tartani szokot 4 országos vásár esetleg engedélyezendő pótvásár, helypénzszedési joga, 1908 évi április 26-ik vagyis az első vásár napjától 1910 évi december 31-ig terjedő 3 évi időtartamra, nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek hasznosbérbe fog adatni.

Az árverés Kula község házában 1908 évi március 5-én (csütörtökön) d. u. 2 órakor fog megtartatni; kikiáltási ár évi 2500 K.

Az árverési feltételek a jegyzői iródaiban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kula, 1908. február 20.

Kugler Béla
jegyző

Puhálák Mátyás
bíró

1187 sz. 1908

Pályázati hirdetmény

Topolya községben üresedésben levő községi *szülésznöi* állásra pályázatot hirdetek.

Ezen állás javadalmazása a községi pénztárból havi előleges részletekben 300 K.

Minden egyes szülési eset után a magánfelektől (hol igénybe vétetik, a szegények ingyen) 1.60 K.

Felhívtnak a pályázni szándékozók, hogy oklevéllel felszerelt eddigi működésüket és erkölcsi magaviseletüket igazoló előjárói bizonylattal felszerelt kérvényeiket hozzám *f. évi március 15-ig* annyival inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Topolya, 1908. febr. 8.

2

Császárr, főszolgabíró

85 sz. hv. 1908.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a kulai kir. bíróság 1908 évi V. 31/1 számú végzése következtében Szerb kereskedelmi egylet és Első debreceni gőzcsukorgyár javára **Bröder Márkus** ellen 845 K és 683/82 K s jár. erejéig fogatosított biztosítási kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2430 K-ra becsült fűszeráruból álló ingóságokat nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. bíróság 1908 évi V 31/1 számú végzése folytán Ujverbászón vhtást szenvedett üzletében leendő eszközzésére *f. é. március 4-én d. u. 3 óráját* határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozót oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881 LX. tc. 107. 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111. §-a értelmében mindazokat, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket a foglalás megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kula, 1908. febr. 13.

Kanyó, kir. bir. v. hajtó.

17 és 118 sz. hv. 1908

Arverési hirdetmény

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. LX. tc. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a kulai kir. bíróság 1908 évi V. 17 és 61 1 sz. végzése következtében **Kann és Heller és Mátrai Feik és tsai** javára **Welker Daniel és tsai** ellen 300 K 566/36 K és 167/91 K s jár. erejéig fogatosított biztosítási kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1030 K-ra becsült 1 háromlőerejű locomobil és fa-fűrészelőből álló ingóságok nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. bíróság 1908 évi V. 17 és 61 1 sz. végzése folytán Cservenkán, vhtást szenvedett lakásán leendő eszközzésére **1908 március 2-án d. u. 3 óráját** határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozót oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881. LX. tc. 107. 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111. §-a értelmében mindazokat, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket a foglalás megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kula, 1908. február 15.

Kanyó, kir. bir. v. hajtó

130 sz. hv. 1908.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszem, hogy a kulai kir. bíróság 1908. évi V 90 12 számú végzése következtében Weisz Lajos javára **Rumpf Fülöp** ellen 696/03 K s jár. erejéig fogatosított biztosítási kielégítési vhtás útján lefoglalt 1960 K-ra becsült korcsmai berendezésből és 5 db fűhészőrtű sertésből álló ingóságokat nyilvános árverésen eladom.

Mely árverésnek a kulai kir. bíróság 1908 évi V 90 12 számú végzése folytán Ujverbászón, vhtást szenvedett lakásán leendő eszközzésére *f. é. március 2-án d. u. 2 óráját* határidőül kitűzöm és ahhoz a venni szándékozót oly megjegyzéssel hívom meg, hogy az érintett ingóságokat az 1881. évi LX. tc. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladom.

A végr. törv. 111. §-a értelmében mindazokat, akik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben az, hogy részükre a foglalás korában eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, felhívom, hogy elsőbbségi igényüket a foglalás megkezdéseig nálam írásban, vagy szóval jelentsék be.

Kula, 1908. február 26.

Kanyó, kir. bir. v. hajtó.

Van szerencsém Kula és vidéke n. é. közönségét tisztelettel értesíteni, hogy **Juhász Albert lakatos műhelyét átvettem**, azt a legjobb szerszámokkal ujonnan berendezve,

szerkovács és mérleg-készítő műhelyt

nyitottam. Elvállalok: *lakatos munkákat, mérleg, varrógép, szerszám, villanycsengő, szivattyús-kút, kávé és mákdaráló, kaszálgép* javítását és újboli elkészítését.

Miután sok évi tapasztalataimat bel- és külföldi gyárakban szereztem, abban a helyzetben vagyok, hogy e szakmába vágó munkákat a legjobban elkészíthetem. Becses pártfogásukat kérve, maradtam tisztelettel

Scherer Károly

Muschong-Buziásfürdői SZÉNSAV-MŰVEK

ujjonnan berendezve kartelen kívül szállítanak azonnal bármily mennyiségű természetes vegyileg legtisztább folyékony

SZÉNSAVAT a világhírű buziasfürdői szén-savforrásokból sodavízgyártáshoz, vendéglősöknek és egyéb ipari célokra össze nem tévesztendő mesterségesen előállított, kevésbé káros szénssavval

Megbízható, szigoruan lelkiismeretes kiszolgálás!

BUZIASFÜRDŐI ÁSVÁNY- ÉS GYÓGYVIZEK

1/1 és 1/2 literes üvegekben

Szív-, vese- és hólyagbántalmaknál utol nem ért gyógyhatás

ELSŐRENDŰ ASZTALI VIZ!

Felvilágosítással készségesen szolgál

Muschong-buziasfürdői szénssav-művek és ásványvizek szétküldési telepe Buziasfürdőn.

Sürgönyeim Muschong, Buziasfürdő. Interurban telefon 18 sz.

ÜGYES HELYI KÉPVISELŐK KERESTELNEK

Mühle Vilmos

cs. és kir. udvari szállító

Temesvár

Sürgönyeim

VIRÁGTELEP TEMESVÁR

Tárbesszélő 10 sz.

Bármely vidékre szavatolás mellett szállítja

A legszebb és legdivatosabb Csokrok és Kosszorúkat

üde élő virágokból a legjobb kivitelben.

Menyegzői és alkalmi csokrokat Ünnepélyi és gyász-kosszorúkat

Sürgős megrendeléseket táviratilag kérem.

A Monarchia legnagyobb virágsszállítója

Sirolin

Ez a 32 érvényes és a testületi megszűnteti a köhögést, váladékot, éjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerüzletben. — Ára üvegenként 4.— korona.